

OORLOGSGEBEUREN 26 OOGST 1914

(volgens de kranten uit die tijd)

Zoo de nacht het gevecht had onderbroken, hadden de troepenbewegingen toch niet opgehouden en de rust was zeer gering geweest.

's Morgens vroeg, den 26sten oogst herbegon het gevecht op geheel het front van daags te voren.

Om 8 uren stelde de legerbevelhebber aldus de krijgsoperatie voor den dag vast in een aan de divisie overhandigd order:

"Zodra de lijn Houthem –Elewijt zal genomen zijn, zullen de 5en, 1ste L.A. zal haar offensieve beweging voortzetten langs het N.O. van Elewijt om met den 2en L.A. in verbinding te komen, doch zonder Campenhout aan te vallen dat eerst was aangeduid geworden.

De 6e L.A. zal zich in de bereikte stellingen verschansen, alsook de 2 L.A.

De 2e L.A. zal stil blijven zoodra zij in verbinding is met de 6e L.A. zonder

Campenhout aan te vallen. De D.C. zal den linkerflank des legers en der 2e L.A. dekken. De 3e L.A. zal in hare stellingen N. van Mechelen blijven. Hiernemen wij thans het overzicht der krijgsoperatie per legerafdeeling.

De aanval op 't kasteel 't Steen

Terwijl eenige batterijen der 1e L.A. in positie ter N. van den spoorweg van Weerde naar Muysen, de vijandige artillerie, te Elewijt opgesteld beantwoordden, had de infanterie der 2e gemengde brigade van 's morgens vroeg hare pogingen om langs Weerdeling vooruit te komen, hernomen. De 5 compagnies die 't gevecht gestaakt hadden daags te voren, bleven op de stelling vernageld waar eene geheel onbedekte helling, gedurig door geweer- en mitrailleuzen vuur beschoten, hen van de vijandelijke verdedigers der vooruitgeschoven loopgraven van Elewijt scheidde.

De artillerie kon hen niet steunen daar de Duitsche verschansingen te dichtbij waren.

Op de uiterste rechter zijde van het 2de linie was een 6de compagnie er evenwel in gelukt de Zenne over te steken tot den zuideroever op de eenige loopplank welke de genie had vermocht te werpen, doch ook deze moest er aan verzaken aan den oever weg te geraken. Om 9 ure 55 kon de 4/III van het 2de linie zich ontplooiën bij de Steenvaert en de verbinding herstellen met het 5de jagers te voet (5e L.A.), die nutteloos ten andere, een aanval uitvoerde op 't kasteel 't Steen, door water omgeven en sterk verdedigd.

Doch de vijandelijke artillerie beschoot geweldig, van 's morgens vroeg, Weerde en op den oever der Zenne, vastgeklampte eenheden. Rond 10 uren trokken de troepen in positie op den O. uitkant van Weerde terug langs het W. van 't dorp om aan 't bombardement te ontkomen.

Rond 11 uren bracht het deinken van het bataljon der 5e jagers, dat het kasteel 't Steen aanviel, dat mede der verbindingscompagnie van het 2de linie dat hevige verliezen had ondergaan.

Bij de 3e G.B. ging het 1e bataljon van het 3e linie, slechts over eene loopplank beschikkend om over de Zenne te trekken en genoodzaakt zijnde de linie door de 2 compagnies van het 2de linie op den rechteroever ontplooid, te verlengen, de rivier oversteken bij middel der spoorwegbrug N. van Weerde, en richtte zich dan Zuidwaarts, doch weldra door het hevig vijandelijk vuur ter plaatse geïmmobiliseerd. Het 3e bataljon van het 3e, dat de 1/3 verlengen moest tot aan

de verbinding met de 6e L.A., werd weldra gebruikt door den commandant der divisie, om den aftocht zijner rechterzijde te steunen.

't Is rond dien oogenblik (10 ure 45) dat luitenant-generaal Baix, den aanval onderbrak, in overeenstemming met nieuwe schikkingen door den legerbevelhebber genomen.

Terug over de Zenne

Om 10 ure 10 had het hoofd van den algemeen en staf per telegram een bevel uitgezonden van de 1 en 5 L.A., voorschrijdend hun aanval te onderbreken, en zich op den linkeroever der Zenne terug te trekken; aan de 6e L.A. zich op de bereikte stellingen te verschansen; aan de 2de L.A. hare verdediging langs Voortmeerbeek en Reymenam in te richten; aan de D.C. voort te gaan der linkerflank der 2e D.A., en het leger te dekken. Het moeilijke deel der uitvoering van 't bevel, om 10 ure 30 ontvangen, was het terugtrekken op den linkeroever der Zenne van de compagnies op den rechteroever ontplooid. Ook schreef luitenant-generaal Baix, die beweging slechts voor 10 ure 20, wanneer hij zeker was dat al de schikkingen genomen waren, om haar te beschutten.

De vijandelijke artillerie en de mitrailleuzen schoten onophoudelijk. Het was een lange en doodelijke tocht der 6 compagnies, man per man, langs den boord der rivier en dan over Weerdebrug. Manschappen, die de gevaarlijke overtocht der brug wilden voorkomen, zwommen over de rivier; doch enkelen verdronken. Eindelijk gelukten de compagnies erin langs Weerde, steeds gebombardeerd, weg te geraken in de richting van Sempst, wier uitkanten door het 22ste linie waren gehouden. Bij de 5e L.A., moest een groepement, 's morgens vroeg, Pont-Brûlé bestormen, een tweede, Elewijt, langs den Westkant van het dorp, om de 1e L.A. over de Weerdebrug te helpen. Het 5de jagers te voet moest Elewijt bestormen met twee zijner bataljons, terwijl het 3e bataljon langs Houthem moest optreden.

De strijd om Eppeghem

De Deutsche artillerie concentreerde een geweldig vuur op Eppeghem, terwijl de aanval er werd voorbereid. Het hoofdbataljon van de 5de jagers kwam weldra buiten 't dorp en verjoeg de Duitschers uit het boschje op 500 meters O. der statie gelegen; doch toen het uit die schuilplaats voort wilde, werd het in de rechterflank door een vijandelijken tegenaanval overvallen, welke het Houthemsch bataljon onmachtig om tegen te houden, daar het zelf door de vijandelijke troepen van het O. en Z. aangelopen was, achteruit gedreven. De tusschenkomst van het 3de bataljon van het 5de jagers kon ongelukkiglijk den toestand niet herstellen en van dan af zakte heel het regiment af naar Eppeghem, waar een bataljon van het 5de jagers den aftocht kwam dekken. Doch weldra bestormde de vijand het dorp en het kasteel van Eppeghem. De jagers weerstonden er dapper tot om 15 uren. Op het oogenblik vreezend omsingeld te worden, trokken zij zich terug langs Campenhof, waar de 17e G.B., die de achterhoede vormde der 5e L.A., hen ontving. Het groepement langs Pont-Brûlé gezonden, was nog hardnekkig, voor dat punt aan 't vechten, wanneer het bevel van den legerbevelhebber een eind stelde aan die krijgsoperatie, zooals aan die van het detachement, dat langs den Westkant van de Willebroekschen vaart vocht, en zich van het kasteel van Beeyghem, kwam meester te maken. De 6e L.A. hernam, na een nacht bivak op de stellingen

daags te voren veroverd, hare aanvallen op de kastelen ten N. van Elewijt en den Ouden Wippendries.

Tegen een onzichtbaren vijand

Die krijgsoperatie ging gepaard met moeilijkheden die in 't algemeen zonder zware artillerie onoverkombaar zijn. Onze carabinieri en grenadiers moesten inderdaad, om de verdedigers der zoomen der parken en der gehuchten te kunnen bereiken, uit de bosschen van Schiplaeken komen en van daar in 't open veld voortschrijden tegen een onzichtbaren vijand, die ingedolven zat en al den tijd om de minste punten van het terrein verkennen. Het is aldus dat de aanval op de kastelen traag vorderde, niettegenstaende de roekeloze pogingen der aanvallers, die bij elken vooruitsprong door het juist geweervuur der vijandige fusiliers en mitrailleurs neergemaaid werden en door de salvos der Duitsche artillerie welke op den Ouden Wippendries een echarpeervuur op hen opende. Links van het aanvalsfront werden de Steentjesbosschen, die van vijandelijke artilliers krioelden, door het 1ste en 2de bataljons van het 1ste grenadiers ingenomen met medewerking, langs het Oosten van 2 compagnies van het 2de carabinieri van den groep van kolonel Biebuyck. Doch het was hun onmogelijk verder te geraken, onder het geweld van 't geschut der batterijen en der mitrailleurs op het front van Bergsheide opgesteld.

Om 7 ure 45, gelukte het 11e bataljon der 4e carabinieri erin, niettegenstaende de shrapnells en de kogels zich in het park te werpen rond de twee kastelen waar de vijand er op tijd uittrok. Doch onmiddellijk beschoot de verwittigde vijand artillerie deze eenheden, majoor Lauwens, liet zich rechtstreeks op eene batterij werpen, die van 1 km ten O. van den weg naar Elewijt het bijzonderlijk op die compagnies had gemunt. Doch hij kon niet meer dan een peloton medeslepen,, met hetwelk hij het Z.W. punt der bosschen van Schiplaeken bereikte, waar het 1ste carabinieri vocht.

De kastelen van Elewijt en Ouden Wippendries

Om 9 ure 30, gebruikmakende van een rustpoos, zond hij om zijne compagnies, doch deze telkens ontdekt dat zij zich verplaatsten wilden door een Duitsche verkenners die later in een oogstveld gevonden wierd, konden van de kasteelen niet weg, die, weldra in brand geschoten, onder de shrapnelles en de ontploffingen ineens stortten. Er bleven daar een hondertal doden en gekwetsten. In 't midden en rechts der 6e L.A. werd de aanvallingslijn geïmmobiliseerd, o.a. aan de Zuiderzoom van 't bosch van Schiplaeken, door het geweld en de juistheid van het vijandelijk vuur en de vordering op den Ouden Wippendries, kon nog niet geschieden, wegens gebrek aan telephonische toestellen, dan bij middel van verkeners van doelpunten en renboden. Tusschen 9 ure 30 en 11 uren dreven twee stukken van de 4e groep van het 6e artillerie (comandant Joostens die 7 wonden opliep), de stoutmoedigheid zoover, dat zij eene batterij op de infanterielijn zelf stelden en geen acht gevend op de tegenstrijdige artillerie, snelvuur openden op de vijandelijke verschansingen en de woningen van Wippendries.